

10-11-2018

Pressemelding

KRFs alternative statsbudsjett med "klimaunderskudd" på 3,3 milliarder

KRF viser seg som gode humanister i sine prioriteringer, men tar ikke for alvor inn over seg at det også er god humanisme å bremse den globale oppvarminga for å sikre menneskeheten fortsatt levelige kår, uttaler Kjell Erik Onsrud, leder av For Jernbane.

KRF foreslår å øke avgiftene på fossilt drivstoff og veg- og lufttrafikk med nær 3,5 mrd. kroner. I tillegg vil de omprioritere fra veg og øke utbytte fra Avinor og Flytoget med 720 mill. kroner. I sum vil KRF hente 4,2 mrd. kroner fra samferdselsektoren.

Etter For Jernbanes syn burde alle pengene gått til å gjøre transportsektoren mindre miljø- og klimabelastende.

Samferdsel blir en finansieringskilde for KRF. Partiet ser det ikke som viktig nok å kutte ytterligere i de store utslippene fra sektoren. Av klimaoffensive tiltak foreslår KRF sammenlagt 275 mill. mer til gang- og sykkelvei og til Enovas klima- og energifond. Videre foreslår KRF sammenlagt 633 mill. mer til klimatilpassing, opprydding og rapportering. Sistnevnte er vel og bra, men gjør ikke samferdselsektoren mindre klimabelastende. Med andre ord ser For Jernbane et "klimaunderskudd" i KRFs forslag på om lag 3,3 mrd.

Det er et betydelig klimapotensiale i å prioritere jernbanen høyere. Vedlikeholdsetterslepet på jernbanelinjene øker i løpet at dette året med 800 mill. Det er gode muligheter for at etterslepet vil fortsette å øke i 2019, fordi minimum vedlikehold som regjeringen vil sikre ligger ca. 1,2 mrd. under beregnet nullpunkt for fornying/nedsliting.

Gods på jernbane sliter med konkurser, underskudd og nedbygging av tilbudet. Det er alvorlig fordi det er betydelige gevinster for miljø, trafikksikkerhet og redusert vegslitasje dersom næringslivet finner det lønnsomt å flytte tungtransport fra veg til bane. Helt akutt trenger jernbanegodset også en ordning med offentlig kjøp slik persontrafikken har. NHO har foreslått et miljøtilskudd på 200 mill. per år. I tillegg bør planlagte investeringer i godsterminaler og kryssingsspor som muliggjør lønnsomme godstog framskyndes.

Luft- og vegtransport er betydelige kilder til klimaoppvarming. Veg- og biltrafikk krever også mye areal og skaper framkommelighetsutfordringer. Slitasje fra bildekk er den største kilden til mikroplastforurensing. Regjeringen Solberg prioriterer 4-felts motorveger langt utover dobbeltspor på jernbanen. Summen av motorvegprosjektene er kraftig samfunnsøkonomisk ulønnsomme.

For å begrense oppvarmingen til 1,5 grader, må utslippene av klimagasser reduseres med 40-50 prosent innen 2030. Det vil kreve svært raske og omfattende endringer i de fleste samfunnssektorer. Målsettingen for transport bør være tilstrekkelig transportkapasitet og at den ikke belaster miljøet mer enn høyst nødvendig. Vi må unngå å feilinvestere. "Mer av alt"-politikken vil ikke svare på utfordringen. Ved å omprioritere samferdselsinvesteringene kan vi på kort tid få til store endringer i transportmiddeltilbudet og utslippsmønsteret. For Jernbane foreslår å snu dagens investeringsprofil på hodet slik at 2/3 av investeringene gjøres i jernbane og 1/3 i stamveg, medregnet bompengene.

Kontakt for denne pressemeldingen:

Leder Kjell Erik Onsrud
e-post leder@jernbane.no